

Komentar predsednice ZSSS in SKEI, Lidije Jerkič na predlog delodajalcev o zamrznitvi minimalne plače

Jesen, megla, odpadlo listje in minimalna plača - ali - Zamrznitev minimalne plače pomeni zamrznitev vseh plač!

Prav naporno je vsako jesen odpirati tematiko minimalne plače. Še bolj naporno je neprestano ponavljati enako. Gledano nazaj, je povsem nepomembno, ali imamo v državi recesijo ali konjunkturo, kakršenkoli dvig minimalne plače »ogroža gospodarstvo, ki potrebuje prehodno obdobje, da bo dosežen preboj, ki bo omogočal dvig minimalne plače ....« Kot argument se doda še izguba velikega števila delovnih mest.

Argumentacija za vse čase, za vse vlade in za vsak dvig minimalne plače. Kratko iskanje po spletu bo zgornjo trditev potrdilo.

Tako tudi letošnja jesen ni izjema. Dodan je samo en razlog, ki ga do sedaj ni bilo: Covid 19.

Odpiranje minimalne plače v teh časih je torej pričakovano in predvidljivo. Pa je tudi upravičeno?

Najprej, kaj naj bi se na podlagi zakona o minimalni plači januarja sploh zgodilo? Zakon predvideva dvig minimalne plače, upošteva minimalne življenjske stroške. Minimalna plača v skladu z zakonom, mora biti najmanj 20 in največ 40 odstotkov višja od minimalnih življenjskih stroškov.

Inštitut za ekonomska raziskovanja (IER) je leta 2017 objavil izračune minimalnih življenjskih stroškov; Za leto 2016 (na podlagi struktur izdatkov v letu 2015 in po cenah v letu 2016) so ti tako znašali 613,41 EUR na mesec. Zakon o minimalni plači predvideva, da bo neto minimalna plača višja za 20 % od minimalnih življenjskih stroškov, in če izhajamo iz teh izračunov, ki so sicer zastareli, bi to znašalo najmanj 736,092 EUR neto na mesec, oziroma 1.025 EUR bruto na mesec (izračun temelji na predpostavki, da ni vzdrževanih družinskih članov kot tudi predvideva zakon).

Zakon, sprejet leta 2018, je predvidel postopno uvajanje nove minimalne plače: v prvem letu dvig, v drugem izločitev dodatkov, v tretjem dvig nad minimalne življenjske stroške. Vsako od teh let je med delodajalskim organizacijami vršalo, vsako leto smo z vsemi silami branili spremembe ... In spet jih očitno bomo.

Zakaj se v ZSSS o minimalni plači ne bomo pogajali?

1. Ni uradnih podatkov o številu izplačanih minimalnih plač; po izločitvi dodatkov leta 2019 uradna statistika ne beleži tega podatka. Vse ostalo so ocene, ki jih vsak razlaga glede na lastne potrebe.
2. Nobena od dosedanjih napovedi delodajalskih organizacij se ni uresničila; letošnja izločitev dodatkov ni imela za posledico izgube nobenega delovnega mesta; nasprotno, delavcev je primanjkovalo.
3. Evropska unija napoveduje skupno akcijo za dvig minimalne plače na ustrezno raven, nekatere države napovedujejo dvig minimalne plače z argumentom okrepitve kupne moči, ki pomaga pri ohranitvi proizvodnje, številnih delovnih mest, zaposljivosti ... V Nemčiji v času Covida minimalno plačo dvigujejo!
4. Nizka minimalna plača še nikjer ni krepila konkurenčnosti, nasprotno, zaradi zaostajanja minimalne plače za rastjo produktivnosti v preteklih obdobjih, smo postajali vedno bolj nekonkurenčni, na kar je pred dvema letoma javno opozarjal celo minister Počivalšek (»Delodajalci so zaspali pri plačah!« so bile njegove besede)
5. Cilja, ki si ga v svetlih časih postavlja gospodarstvo - dvig dodane vrednosti, dvig produktivnosti, da o dvigu plač niti ne govorimo, tako nikoli ne bomo dosegli.
6. Nenazadnje: Kaj pa bo drugače čez dve leti v panogah, kjer je sedaj minimalnih plač morda največ? Nič. Tudi takrat bodo podjetja spet potrebovala prehodno obdobje, da lahko v plače vtaknejo kak evro. Podjetja, ki delavce potrebujejo in v katerih bodo tudi zaposleni imeli večje prejemke, pa jih ne najdejo ...

Ne, pri zamrznitvi minimalnih plač ne gre za slednje. Gre za zamrznitev vseh plač. V ozadju so neprilagojeni plačni sistemi, vezani na minimalno plačo ali še na prastara relativna razmerja, če ne še kar točke. Ko se dvigne minimalna plača, se dvignejo vse ostale. A to ni problem minimalne plače, pač

pa nepripravljenosti delodajalskih organizacij za pogajanja o plačnem sistemu, splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo, kolektivnih pogodbah dejavnosti ... Tudi na teh ravneh je vedno prezgodaj za pogajanja, vedno je neprimeren čas, vedno čakamo na zakonodajo in ostajamo pri osnovnih plačah, ki jih ni vredno niti omenjati. Imamo zato boljše in bolj konkurenčno gospodarstvo? So plače tam, kjer gre izjemno dobro, boljše? Imajo podjetja s 60.000€ dodane vrednosti bistveno boljše plače kot njihovi sosede s 30.000? Nimajo. In nobenemu se niti potruditi ni treba, da bi bil boljši. Da bi delal kaj drugega, ali pa enostavno - zaprl. Enostransko? Morda. Resnično? Tako je pred časom rekel minister za gospodarstvo.

Če povzamemo; Ko podjetja dobivajo krepke subvencije, ko si Evropa prizadeva z dvigi minimalnih plač dvigniti kupno moč, ko so minimalni življenjski stroški izračunani na cenah iz 2015 (!), ko sploh nimamo podatka o problemu, s katerim se bomo nenadoma ukvarjali prav vsi ... prihaja spet pobuda o zamrznitvi zakona o minimalni plači.

Lidija Jerkič, predsednica ZSSS in SKEI

NOVICE

Info SKEI št. 10/2020

04.11.2020 - Aktivnosti v oktobru.

Brošura 30 let SKEI

29.10.2020 - Delovanje našega sindikata od ustanovitve do danes.